יום ב', כ"ה באלול תשס"ו (18 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*היום, **כ"ה באלול**, לפני כמעט 90 שנה [12/9/1917], **פורסמה הוראת הפיקוד** העליון הבריטי, **על פיה הוקמו**, ביוזמת ז'בוטינסקי ואחרים, **גדודי הקלעים המלכותיים** - הגדודים העיבריים של מלה"ע ה-I - מקרב יהודי לונדון, ארה"ב וארץ ישראל.*

הגדוד הראשון ליהודה

יחידות של מתנדבים יהודים לצבא הבריטי במלחמת העולם הראשונה. הגדודים כונו גם **לגיון** או לגיונות. מדובר באותם גדודים יהודים שפעלו בין השנים 1915-1921, אם כי בפועל הכוונה בעיקר היא לגדודים 39,38 ו-40 של **הקלעים המלכותיים** (Royal Fusiliers). **גדוד נהגי הפרדות** שהוקם ב-1915 ביוזמת זאב **ז'בוטינסקי** ויוסף **טרומפלדור**, ראוי שייחשב לתופעה בפני עצמה. **כשנודע לז'בוטינסקי** כי הבריטים במצרים מציעים להקים **גדוד שירותים** בלבד, הסתלק מהעניין ונסע ללונדון. שם, במשך יותר משנתיים טרח בהקמת **גדוד קרבי** ממש, ובסופו של דבר עלה בידו להקים את **גדוד 38**. הגדוד הוקם רשמית, כאמור, בספטמבר 1917. **רוב מגוייסיו** היו יהודים בעלי **נתינות רוסית** שישבו באנגליה והיו צפויים לגירוש לרוסיה אם לא יתגייסו לצבא ונכללו בו כ-120 מאנשי גדוד נהגי הפרדות. מפקדו הראשון של הגדוד היה קולונל **פטרסון**, מי שפקד על גדוד נהגי הפרדות. ז'בוטינסקי התגייס אף הוא לגדוד ושירת בו כקצין. בפברואר 1918 יצא הגדוד למצרים, בה התאמן חודשים מספר. **ביוני 1918** הגיע הגדוד **לארץ-ישראל** והוצב בקו החזית מצפון לירושלים. **במערכה הסופית** על הארץ, בספטמבר 1918, השתתף גדוד 38 בקרב בבקעת הירדן ליד אום-שורט, מצפון ליריחו, ובחציית הנהר מזרחה. לאחר מכן היווה לזמן-מה את חיל-המצב הבריטי בא-סאלט שבעבר הירדן. אחר תום הקרבות עסקו אנשיו בשמירה על מחנות שבויים. הגדוד פורק משנערך ארגון מחדש במבנה הגדודים העבריים (1919). **גדוד 38 היה היחיד** מבין הגדודים העבריים שהשתתף בשלמותו בלחימה. **גדוד 39** התגייס והתאמן בארצות-הברית ובקנדה. יוזמו היה **פנחס רוטנברג**, אשר יחד עם ז'בוטינסקי הגה את רעיון הגדודים העבריים עוד בתחילת המלחמה. השניים סיכמו ביניהם כי **ז'בוטינסקי** יפעל לקידום הנושא ב**אנגליה** ו**רוטנברג** יעשה זאת ב**ארה"ב**. רוטנברג לא הצליח במשימתו ב-1915, אך הזרע שטמן הניב פירות בשנת 1917. בראש הפעולה בארה"ב עמדו דוד **בן-גוריון** ויצחק **בן-צבי**, שגורשו על-ידי התורכים מארץ-ישראל בתחילת המלחמה והגיעו לאמריקה, והם אף היו מראשוני המתגייסים. בין המתנדבים היו מגורשים רבים כמותם וכן צעירים יהודים מארה"ב, קנדה, ארגנטינה וארצות אחרות. גדוד 39 התאמן מספר חודשים בקנדה, ואחר-כך הפליג לאנגליה ומשם המשיך למצרים. בקיץ 1918 השתתפו שתיים מפלוגותיו במערכה האחרונה בעמק הירדן, לצידו של גדוד 38. **גדוד 40** של קלעי המלך **הוקם בארץ-ישראל** במחצית הראשונה של שנת 1918, לאחר שדרום הארץ נכבש על-ידי הבריטים. את הרעיון לגייס את בני הארץ העלה לראשונה הגנרל הבריטי **היל**. דבריו מצאו הד בליבותיהם של רבים, בעיקר מקרב חוגי הפועלים, בוגרי גימנסיה "הרצליה" ובמידה חלקית גם בציבור האיכרים.

[בע"ה, השלמת המאמר בדף של מחר]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל